

paa Grund af Jordmonopolet kun staar til Kapitalisternes Raadighed.

Hvis Arbejderklassens politiske Førere aabent vilde tilstaa, at Understøttelseslovgivningen har spillet Fallit som social Medicin, idet den kun gør Sygdommen værre og gør den mere udbredt, end den var før, kunde der maaske blive Ørenlyd for den Tanke, at Arbejderne mindst af alle trænger til Understøttelse, naar man blot afskaffer de Hemningslove, som hindrer dem i selv at tage et Arbejde op f. Eks. med Jorden.

Det hedder i vor Grundlov, at vi skal have Næringsfrihed her i Landet. Det belyses grelt ved et Tilfælde, som er forefaldet ved Randers Byret. En arbejdsløs Mand, en Maskinarbejder, benyttede sin Arbejdskraft til at fabrikere visse Ting, som han kaldte Kunstgenstande, af Metal, Askebægre o. lign., og gik rundt og solgte dem. Han blev hugget af Politiet og idømt en Bøde, fordi han løb om og handlede med Varer, hvad han ikke maatte. Varerne, som Dommeren kaldte Galanterivarer, blev vurderet til 30 Kr. Manden protesterede imod, at de blev kaldt Galanterivarer: „Det er kun Varer, jeg selv har forarbejdet“. „Det er lige meget“ sagde Dommeren, „De maa ikke løbe rundt med sligt; det bliver en Bøde paa 10 Kr.“ Og Varerne, som vurderedes til 30 Kr., blev konfiskeret. De skulde tilfalde den Politibetjent, som havde hugget Arbejderen. „Det er for mig en Formue og et Arbejde, der ligger deri“, siger Manden. Det hjalp ikke, han maatte miste Udbyttet af sit Arbejde og oven i Købet betale Bøde. Saaledes staar det til med Næringsfriheden for dem, som ved hæderligt Arbejde vil søge at raade Bod paa den Arbejdsløshed, som de har levet under.

Der er blevet anket over, at Statsministeren i Trontalen og Finansministeren i sin Forelæggelsestale gik udenom Erhvervs-krisen og Arbejdsløsheden. Det er jo beklageligt, at Regeringen ikke kan løfte denne Sten, men det er naturligt, at den saa lader den ligge i Tavshed. Imidlertid er der heller ikke fra anden Side fremkommet synderlig vægtige Anvisninger paa Løsning af Krisen. Jeg maa dog indrømme, at det ærede Medlem Hr. Dahlgaard pegede paa dens nøje Sammenhæng med Jordspørgsmaalet. Debatten her har tværtimod været et iøjnefaldende Svaghestegn hos dette høje Ting. At høre Partiordførerne fortabe sig i en Diskussion om, hvorvidt det var Bybefolkningen, og da særlig Hovedsta-

dens Befolkning, eller Landbefolkningen, der var de mest fordærvede Mennesker og mest havde Skylden for Svindelen og Misøren, vidner om Tingets Svaghed. Vælgerne rundt om i By og paa Land, som ikke i Forvejen nærer en alt for dyb Respekt for dette høje Ting, vil ikke føle sig opbygget ved en Debat af den Art. De vil snarere mene, at det er Politikerne selv, som er Skyld i det Tryk paa Erhvervslivet, som de ikke nu ved nogen Udvej til at fjerne, og som de blot ønsker at fordele paa en noget anden Maade, hvert Parti naturligvis paa sin Maade efter de særlige Klasseinteresser, det repræsenterer. Det fører, som vi har set, til Taler, der ikke er langt fra at kunne kaldes ophidsende til Klassehad, hvilket i hvert Fald ikke tjener til at overvinde den kroniske Krise, som ikke blot har ramt de saakaldte Arbejdere, men alle Erhverv og ikke mindst Landbruget.

De store Tal paa Finanslovsforslaget viser, hvor frygteligt Erhvervslivet trods Nedskæringen er tynget af Byrder. Derfor vil Retsforbundet ikke blot have en Nedskæring, men en Bortskæring af mange Ting. Som Eksempel kan jeg pege paa Smertensbarnet, det kongelige Teater. Det var kun et Eksempel fra vor Side, naar vi i Fjor fremsatte et Lovforslag om det; vi mente ikke, at vi skulde blive staaende ved det alene. Vi saa i Gennemførelsen af det, vi foreslog, ikke blot en økonomisk, men ogsaa en kulturel Vinding, et Skridt fremad i kulturel Modenhed. Statens Opgave som Kultur-mæcen kan i hvert Fald kun være foreløbig, et Gennemgangsled til et højere, selvstændigere Kulturstade, hvor Folket selv, direkte, ikke gennem dets politiske Formyndere, kan bære det fulde Ansvar for dets Kulturliv ad Frivillighedens Vej. Det vil tjene til at vække en modigere og friere Aand i Folket.

Naar man taler saa meget om Parlamentarismens Fallit eller Parlamentarismens Skæbnetime, saa skyldes det vistnok ikke alene Vælgerens Misfornøjelse med den hyppige Skiften af Ministerier, der jo sjældent fører til, at det nye Ministerium erkendes for kendeligt bedre end det forrige. Misfornøjelsen gælder nok saa meget det om sig gribende Lovmageri. Og saa er der ogsaa en Del Skumleri over det saakaldte Bengnaveri, idet Ministrene, ligesom de Skabninger, fra hvem dette Billede er hentet, nødig vil give Slip paa, et Ben, de har faaet i Munden. Dette